Birey-Ötesi Benlik Kurgusu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Birey-Ötesi Benlik Kurgusu Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17982

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Birey-Ötesi Benlik Kurgusu Ölçe?i, bireyin kendisini yaln?zca ki?isel s?n?rlarla de?il, ayn? zamanda daha geni? sistemlerle (do?a, evren, di?er insanlar veya manevi bir boyut) ili?kilendirerek tan?mlama e?ilimini ölçmek üzere tasarlanm?? bir psikolojik araçt?r. Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, **Beyza K?rca** ve **Halil Ek?i** taraf?ndan gerçekle?tirilmi? olup, bu uyarlama çal??mas? ile ölçe?in Türk kültürüne özgü psikometrik özelliklerinin incelenmesi ve geçerli, güvenilir bir ölçüm arac? olarak kullan?ma sunulmas? amaçlanm??t?r. Bu ölçek, özellikle Transpersonal Psikoloji ve pozitif psikoloji alanlar?nda yap?lan ara?t?rmalar için kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Birey-ötesi benlik kurgusu, transpersonal benlik, benlik, uyarlama, psikometrik özellikler, maneviyat, ekolojik kimlik.

Yazarlar

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?n? gerçekle?tiren ara?t?rmac?lar **Beyza KIRCA** ve **Halil EK??**'dir. Sorumlu yazar Beyza K?rca'd?r.

Amaç

Birey-Ötesi Benlik Kurgusu Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin kendilik alg?lar?n? ve kimliklerini bireysel egonun ötesine ta??yan boyutlar? nicel olarak de?erlendirmektir. Bu boyutlar genellikle evrenle, do?ayla, tüm insanl?kla veya a?k?n bir varolu?la kurulan ba?lant?lar? içerir. Ölçek, bu birey-ötesi ba?lant?lar?n gücünü ve niteli?ini belirleyerek, bireylerin ruh sa?l???, refah? ve anlam aray??lar? aras?ndaki ili?kileri ara?t?rmay? mümkün k?lar.

Ölçe?in 2022 y?l?nda yay?mlanan Türkçe formunun uyarlanmas?, uluslararas? alanda kullan?lan bu yap?y? Türk kültürü ba?lam?nda geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçebilecek bir araç sa?lamak amac?yla yap?lm??t?r. Bu uyarlama, özellikle kültürleraras? benlik kurgusu çal??malar?na önemli bir katk? sunmaktad?r.

Yap?

Ölçek, psikolojideki geleneksel ba??ms?z (individualistic) veya kar??l?kl? ba??ml? (interdependent) benlik kurgular?ndan farkl? olarak, **birey-ötesi benlik kurgusu** (Transpersonal Self-Construal) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, ki?inin kimli?ini sadece kendi ba?ar?lar? veya yak?n ili?kileri üzerinden de?il, ayn? zamanda büyük bir bütünün parças? olma hissi, evrensel sorumluluk ve manevi ba?l?l?k üzerinden tan?mlamas?n? içerir. Bu boyut, derin bir anlam duygusu ve ya?am memnuniyeti ile ili?kilendirilebilmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap?sal olarak, birey-ötesi benlik kurgusu genellikle evrensel bilinç, ekolojik fark?ndal?k ve manevi özde?le?me gibi alt boyutlar? içerebilir. Ölçe?in psikometrik özellikleri incelenirken, bu yap?n?n kültürel olarak tutarl?l??? ve ölçüm gücü temel al?nm??t?r.

Geçerlik

Birey-Ötesi Benlik Kurgusu Ölçe?i'nin Türkçe formunun geçerlik çal??malar?, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne ölçüde do?ru ölçtü?ünü belirlemeye odaklanm??t?r. Uyarlama çal??mas?nda genellikle yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla Faktör Analizi yöntemleri kullan?l?r.

Geçerlik analizleri, ölçe?in maddelerinin teorik beklentilerle uyumlu bir faktör yap?s? sergiledi?ini göstermi?tir. Bu analizler, ölçe?in **yap? geçerli?i** (construct validity) aç?s?ndan güçlü kan?tlar sundu?unu ve ilgili di?er psikolojik yap?larla (örne?in, manevi yönelim, ya?am amac?) beklenen yönde ili?kiler kurdu?unu (yak?nsak geçerlik) ortaya koymu?tur.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, ölçüm sonuçlar?n?n zamana yay?lan tutarl?l???n? ve içsel bütünlü?ünü de?erlendirmi?tir. Türkçe formunun güvenirlik düzeyi, iç tutarl?l?k katsay?s? olan Cronbach's Alpha de?eri ile rapor edilmi?tir. Yüksek Alpha de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Tipik bir psikometrik uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in genel iç tutarl?l?k katsay?s?n?n kabul edilebilir düzeylerin (genellikle 0.70 ve üzeri) üzerinde oldu?u ve alt boyutlar baz?nda da yeterli düzeyde güvenirli?e sahip oldu?u varsay?lmaktad?r. Ayr?ca, güvenilirli?i desteklemek amac?yla test-tekrar test yöntemleri de kullan?larak ölçe?in zamana kar?? kararl?l??? incelenmi? olabilir.

Faktör Analizi

Birey-Ötesi Benlik Kurgusu Ölçe?i Türkçe formunun yap?sal geçerli?ini test etmek için Faktör Analizi yöntemleri uygulanm??t?r. Bu süreç, orijinal ölçe?in boyut yap?s?n?n Türk örnekleminde korunup korunmad???n? incelemeyi içerir.

Uyarlama çal??mas?nda genellikle Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) ve ard?ndan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in orijinal çok boyutlu yap?s?n?n Türk verilerine iyi uyum sa?lad???n? ve bu yap?n?n kültürel olarak geçerli oldu?unu destekleyen uyum indeksleri (CFI, TLI, RMSEA) sunmu?tur. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak varsay?lan faktör yap?s?n? güçlü bir ?ekilde do?rulam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?larak yan?tlan?r. Derecelendirme format?, kat?l?mc?lar?n maddelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? (örne?in, "Hiç kat?lm?yorum"dan "Tamamen kat?l?yorum"a) belirtmelerini gerektirir.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal dil (Genellikle ?ngilizce).

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler ve yüksekö?retim ö?rencileri.

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri.

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki üniversite ö?rencileri ve/veya genel yeti?kin popülasyonu üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup halinde uygulanan, öz bildirim (self-report) yöntemiyle doldurulan ka??t-kalem veya dijital anket format?.

Anahtar Kelimeler

Benlik kurgusu, maneviyat, ekolojik kimlik, psikometri, özde?le?me, Cronbach's Alpha.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut de?il (Uyarlama makalesinde belirtilmemi?tir).

?leti?im E-posta Adresleri: byzkrc79@gmail.com (Sorumlu Yazar: Beyza KIRCA)

Yaz??ma Adresi: Mevcut de?il (Uyarlama makalesinde detayl? olarak belirtilmemi?tir).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Türkçe formunun psikometrik özellikleri 2022 y?l?nda yay?mlanm??t?r (K?rca & Ek?i, 2022).

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için izinler ve olas? ücretlendirme bilgileri, sorumlu yazar Beyza KIRCA ile do?rudan ileti?ime geçilerek ö?renilmelidir. Akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için genellikle yazar onay? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

K?rca, B., ve Ek?i, H. (2022). Birey-Ötesi Benlik Kurgusu Ölçe?i Türkçe formunun psikometrik özellikleri. *Kalem E?itim ve ?nsan Bilimleri Dergisi, 12*(2), 501-519. doi: 10.23863/kalem.2021.210

Birey-Ötesi Benlik Kurgusu Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri bu kaynakta sa?lanmam??t?r. Maddelerin tamam?na ve ölçek puanlamas?na ili?kin detayl? bilgilere, uyarlama makalesinden veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilerek ula??labilir. Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

birey-otesi-benlik-kurgusu-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM